

26 Μαρτίου, 1993

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Δ/στές]

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Υπόθεση Αρ. 5733).

-
- 5 *Ποινή — Ίση μεταχείριση — Διαταγή για αναστολή της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε στους δύο από τους τρεις συγκατηγορούμενους παρά την ύπαρξη παρόμοιων ελαφρυντικών — Κρίθηκε ότι παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης — Διακριτική ευχέρεια — Κριτήρια που εφαρμόζονται — Η ανυπαρξία παράγοντα ακριβώς όμοιον με εκείνο που οδήγησε στην αναστολή της φυλάκισης ενός κατηγορουμένου, δεν αποτελεί αφ' εαυτής λόγο για διαφορετική μεταχείριση των συγκατηγορουμένων του.*
- 10 *Ποινή — Ελαφρυντικοί παράγοντες — Λευκό ποινικό μητρώο — Μεταμέλεια και επιστροφή των χρημάτων — Οικονομικές επιπτώσεις λόγω επιβολής άμεσης ποινής φυλάκισης — Οικογενειακό πρόβλημα υγείας.*
- 15 *Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα άρθρο 28.1 — Κατοχυρώνει την αρχή της ίσης μεταχείρισης ενώπιον της δικαιοσύνης.*
- 20 *Ο εφεσείων και οι δύο συγκατηγορούμενοι του καταδικάστηκαν για τα αδικήματα της πλαστογραφίας δελτίου πώλησης και της κυκλοφορίας του πλαστογραφημένου αυτού δελτίου και για απόσπαση χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις κατά παράβαση του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154. Στις επιβληθείσες ποινές φυλάκισης στους συγκατηγορούμενους διετάχθη αναστολή εκτέλεσης της ποινής σε αντίθεση προς τον εφεσείοντα για τον οποίον το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε ότι δεν συνέτρεχαν λόγοι για αναστολή των συντρεχουσών ποινών φυλάκισης 18 και 15 μηνών που του επιβλήθηκαν. Αυτό απετέλεσε λόγο για έφεση για άνιση μετάχειριση μεταξύ του εφεσείοντα και των συγκατηγορουμένων του.*
- 25 *Το Ανώτατο Δικαστήριο επέτρεψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:*

1. Οι αρχές της ίσης μεταχείρισης καλύπτουν όχι μόνο το είδος και την έκταση της ποινής αλλά και τον τρόπο εκτέλεσής της.

2. Η διαφοροποίηση στην έκταση της ποινής δικαιολογείται από τον διαφορετικό ρόλο των συγκατηγορουμένων στη διάπραξη του αδικήματος. Η διαφοροποίηση όμως στον τρόπο εκτέλεσης της ποινής μεταξύ των συγκατηγορουμένων του εφεσεύοντα και του ίδιου, επειδή θεωρήθηκε ότι στην περίπτωση του δεν συνέτρεχαν λόγοι για αναστολή παρά την ύπαρξη παρόμοιων ελαφρυντικών - κυρίως προβλημάτων υγείας - δικαιολογεί πλήρως το παράπονο του να υποστεί μόνος αυτός την ποινή της άμεσης φυλάκισης.

5

3. Η αναστολή της εκτέλεσης της ποινής φυλάκισης δεν διέπεται από άκαμπτα νομοθετικά κριτήρια. Το Δικαστήριο έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια και οι παράγοντες που είναι δυνατόν να οδηγήσουν προς την μια ή την άλλη κατεύθυνση δεν επιδέχονται προκαθορισμό. Εκείνο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι το σύνολο των περιστάσεων.

10

Η έφεση επιτυγχάνει. Οι συντρέχουσες ποινές φυλάκισης του εφεσεύοντα αναστέλλονται υπό τους ίδιους όρους με αυτούς των συνενόχων του.

15

Η έφεση επιτυγχάνει.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Ιωάννου ν. Αστυνομίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 251·

20

Κούκος ν. Police (1986) 2 C.L.R. 1.

Έφεση εναντίον Καταδίκης και Ποινής.

Έφεση εναντίον της καταδίκης και της ποινής από τον Ανδρέα Θεοχάρους ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 25.1.93 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 20156/92) στην κατηγορία της πλαστογραφίας δελτίου πώλησης κατά παράβαση των άρθρων 331, 333 (α) (δ) (i), 335, 20 και 21 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, της κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου, κατά παράβαση των άρθρων 331, 333 (α) (δ) (i), 335, 339, 20 και 21 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154, και της εξασφάλισης χρημάτων δια ψευδών παραστάσεων, κατά παράβαση των άρθρων 297, 298, 20 και 21 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154, και καταδικάστηκε από Ναθαναήλ Ε.Δ. σε συντρέχουσες ποινές φυλάκισης 18 και 15 μηνών.

25

30

35

Χρ. Τριανταφυλλίδης και Γ. Ιωάννου, για τον εφεσεύοντα.

Ε. Ρωσσίδου - Παπακυριάκου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσιβλήτους.

Cur. adv. vult.

5 ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Κωνσταντινίδης.

10 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Οι Γεώργιος Χρ. Βλάχος, Ιωάννης Ττόφαρος και ο εφεσείων παραδέχθηκαν ενοχή σε κοινές κατηγορίες για πλαστογραφία δελτίου πώλησης, όπως περιγράφηκε, για κυκλοφορία του πλαστογραφημένου αυτού δελτίου και για απόσπαση χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις.

15 Για λόγους στους οποίους δεν είναι ανάγκη να υπεισέλθουμε στην παρούσα υπόθεση, η ποινή στον Γ. Βλάχο επιβλήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 1992, στον Ι. Ττόφαρο την 1η Δεκεμβρίου 1992 και στον εφεσείοντα στις 25 Ιανουαρίου 1993. Στο Γ. Βλάχο επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 24 μηνών και στο Ι. Ττόφαρο 15 μηνών. Και στις δύο περιπτώσεις η εκτέλεση της ποινής αναστάλη. Στον εφεσείοντα επιβλήθηκαν συντρέχουσες ποινές 18 και 15 μηνών άμεσης
20 φυλάκισης επειδή δεν θεωρήθηκε ότι στην περίπτωση του συνέτρεχαν λόγοι για την αναστολή της εκτέλεσής τους.

25 Το παράπονο του εφεσείοντα έχει να κάμει με τη διαφοροποίηση που έγινε στη μεταχείριση του ιδίου σε σύγκριση με τη μεταχείριση των δυο συνενόχων του. Υποστηρίζει πως ήταν ανεπίτρεπτη και πως πρέπει να παρέμβουμε για να αποκαταστήσουμε την οφειλόμενη ισότητα.

30 Το Πρωτόδικο Δικαστήριο καθοδηγήθηκε ορθά ως προς τις αρχές που διέπουν το θέμα της μεταχείρισης συγκατηγορουμένων. Αναφέρθηκε σε σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου και κατέληξε με το ακόλουθο απόσπασμα από την υπόθεση *Ιωάννου ν. Αστυνομίας*
35 (1989) 2 ΑΑΔ 251:

"Η ισότητα ενώπιον της Δικαιοσύνης καθιερώνεται ως θεμελιώδες δικαίωμα του ανθρώπου από το άρθρο 28.1 του Συντάγματος. Ο πυρήνας του δικαιώματος για ίση μεταχείριση από το Δικαστήριο συνίσταται στην υποχρέωση των δικαστικών αρχών να μεταχειρίζονται με ομοιόμορφο τρόπο όλους που βρίσκονται στην ίδια ουσιαστικά θέση. Το δικαίωμα επεκτείνεται, όπως αντιλαμβανόμαστε, στην εφαρμογή των αρχών του άρθρου 28.1 του Συντάγματος, και στο συσχετισμό των διαφορών στην τιμωρία συγκατηγορουμένων με την ουσιαστική ανομοιογένεια στην εγκληματική τους ευθύνη για το αδίκημα και το ποινικό τους μητρώο."

Το ζήτημα που εγείρεται στην παρούσα υπόθεση δεν αναφέρεται στη διατύπωση της αρχής αλλά στην εφαρμογή της στην πράξη. Πριν συνοψίσουμε τα ουσιώδη γεγονότα, σημειώνουμε πως οι αρχές ως προς την ανάγκη ομοιομορφίας στη μεταχείριση, καλύπτουν όχι μόνο το είδος και την έκταση της ποινής αλλά και τον τρόπο της εκτέλεσής της. (Βλ. την απόφαση του Δικαστή Γ.Μ. Πική στην υπόθεση *Koukos v. Police* (1986) 2 CLR 1 στη σελ. 16).

Όπως προκύπτει από τις ποινές που επιβλήθηκαν έγινε διαφοροποίηση σε δύο επίπεδα. Πρώτα, ως προς την έκταση της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε στον καθένα και μετά, ως προς τον τρόπο της εκτέλεσής της. Η διαφοροποίηση στην έκταση των ποινών ήταν συνάρτηση του διαφορετικού ρόλου των συνενόχων στη διάπραξη των αδικημάτων. Ο Γ. Βλάχος ήταν ο επινοητής της όλης εγκληματικής δραστηριότητας. Η ποινή των 24 μηνών φυλάκισης που του επιβλήθηκε αντανάκλα τον πρωταγωνιστικό ρόλο που διαδραμάτισε. Ο εφεσείων συμμετέσχε ενεργά στην προώθηση του σχεδίου που επινόησε ο Γ. Βλάχος και κρίθηκε αυστηρότερα από τον Ι. Ττόφαρο που ενεπλάκη στην υπόθεση από τον εφεσείοντα, ως εκτελεστικό όργανο. Ήταν όμως και ο Ι. Ττόφαρος απαραίτητος μοχλός στην επίτευξη του εγκληματικού σκοπού και το πρώτο από τα επιχειρήματα του εφεσείοντα αναφέρεται στο ότι ενώ η ποινή φυλάκισης κρίθηκε αναπόφευκτη και

για τους τρεις, τελικά οι δύο από τους συνενόχους του και κυρίως ο εγκέφαλος βρίσκονται ελεύθεροι ενώ ο ίδιος θεωρήθηκε πως έπρεπε να εκτίσει την ποινή του αμέσως.

5 Κατά την επιμέτρηση της ποινής όλων των συνενόχων λήφθηκε υπόψη αριθμός υποθέσεων απόσπασης ή απόπειρας απόσπασης χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις είτε με τη χρήση πλαστογραφημένων δελτίων πώλησης είτε πιστωτικών καρτών. Η επέκταση σε λεπτομέρειες δεν είναι απαραίτητη. Εκείνο που έχει επισημανθεί είναι πως από το σύνολο των πολλών χιλιάδων λιρών που αποσπάστηκαν, ο εφεσείων καρπώθηκε μόνο £570 που, όπως αναφέρθηκε από το δικηγόρο του, βρίσκονταν στο γραφείο του για να επιστραφούν, όπως και έγινε τελικά. Το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων κατέληξε στο Γ. Βλάχο και δεν είχε επιστραφεί.

15 Οι λόγοι για τους οποίους ο πρωτόδικος δικαστής έκρινε πως θα έπρεπε ο εφεσείων, κατά αντίθεση προς τους συνενόχους του, να εκτίσει αμέσως την ποινή του ήταν συγκεκριμένοι. Ο Γ. Βλάχος, σύμφωνα με ιατρικά πιστοποιητικά που κατατέθηκαν αντιμετώπιζε ως καρδιοπαθής τον κίνδυνο θανατηφόρου καρδιακού επεισοδίου. Ο Ι. 20 Ττόφαρος είχε ανάπηρο παιδί καθηλωμένο σε αναπηρική καρέκλα. Υπήρχε "συναισθηματική δέσμευση" με τον πατέρα του και η παρουσία του τελευταίου "ήταν αναγκαία για τις καθημερινές μεταφορές του στο σχολείο και τις εξειδικευμένες ανάγκες του."

25 Δεν εξετάζουμε σ' αυτή τη διαδικασία την ορθότητα της απόφασης για αναστολή της ποινής των συνενόχων του εφεσείωντα για τους πιο πάνω λόγους. Αντικείμενο του προβληματισμού είναι το παράπονο του εφεσείωντα πως υπάρχουν και στην περίπτωση του σοβαροί λόγοι που θα έπρεπε να είχαν κλίσει την πλάστιγγα προς την 30 ίδια κατεύθυνση. Στους δύο από αυτούς έχουμε ήδη αναφερθεί. Συνοψίζουμε και τους υπόλοιπους. Σύμφωνα με ιατρικό πιστοποιητικό η ανήλικη θυγατέρα του εφεσείωντα παρουσιάζει στην περιοχή του τραχήλου είδος μελα-

νώματος που επεκτάθηκε στο στήθος και αυξήθηκε σε μέγεθος. Για την αφαίρεση του χρειάζεται ειδική χειρουργική επέμβαση με Laser που θα μπορούσε να γίνει στο εξωτερικό. Παρεμβάλλουμε ότι ο πρωτόδικος δικαστής εξέφρασε τη συμπάθειά του για το πρόβλημα αλλά έκρινε ότι δε συνιστούσε λόγο για αναστολή της ποινής επειδή δεν είχε γίνει εισήγηση πως "είναι εξαιρετικά επείγον ή τίθεται κίνδυνος ζωής ή υγείας της θυγατέρας του κατηγορουμένου ή ότι δεν μπορεί να συνοδευτεί από τη μητέρα της ή άλλο συγγενικό πρόσωπο στο εξωτερικό για σκοπούς περίθαλψης".

Ο εφεσείων είχε λευκό ποινικό μητρώο και, όπως δέχθηκε ο πρωτόδικος δικαστής, είχε "άσπιλο" μέχρι τότε και "αγαθοεργό" χαρακτήρα. Δέχθηκε ακόμα πως μεταμελήθηκε και σημείωσε πως η επιβολή ποινής άμεσης φυλάκισης θα είχε οικονομικές επιπτώσεις στην εργασία του. Ο εφεσείων διατηρούσε διαφημιστικό γραφείο και, σίγουρα, η δυσοίωνα προοπτική οικονομικών επιπτώσεων στην εργασία του, από την επιβολή ποινής άμεσης φυλάκισης 18 μηνών, ήταν ορατή.

Παρόλα αυτά, ο πρωτόδικος δικαστής κατέληξε πως η περίπτωση του εφεσείωντα διαφέρει "ριζικά" από τους συνενόχους του και έκρινε πως όσοι ελαφρυντικοί παράγοντες υπήρχαν, ενώ θα λαμβάνονταν υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής δεν μπορούσαν να δικαιολογήσουν την αναστολή της.

Η δικηγόρος της Δημοκρατίας υποστήριξε την πρωτόδικη απόφαση γιατί ο πρωτόδικος δικαστής στάθμισε ο,τιδήποτε ήταν σχετικό. Αυτό είναι ορθό. Η πρωτόδικη απόφαση είναι εμπειριστατωμένη. Γίνεται αναφορά σε κάθε ουσιαώδη λεπτομέρεια και, όπως σημειώσαμε, συνοψίζεται η νομολογία ως προς κάθε πτυχή της υπόθεσης.

Θεωρούμε πως το αίσθημα του εφεσείωντα ότι, κάτω από το σύνολο των περιστάσεων δεν θα έπρεπε, μόνος αυτός, να υποστεί την ποινή της άμεσης φυλάκισης, είναι

δικαιολογημένο. Όπως έχει εξηγηθεί στην υπόθεση *Koukos ν. Police* (ανωτέρω) η αναστολή της εκτέλεσης ποινής φυλάκισης δεν διέπεται από άκαμπτα νομοθετικά κριτήρια. Η διακριτική εξουσία του Δικαστηρίου είναι ευ-
 5 ρεία. Οι παράγοντες που είναι δυνατό να οδηγήσουν προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση, δεν επιδέχονται προκαθο-
 ρισμό. Η ανυπαρξία παράγοντα ακριβώς όμοιου με εκείνο που οδήγησε στην αναστολή της φυλάκισης που επιβάλλε-
 10 ται σε ένα κατηγορούμενο, δεν μπορεί να είναι αφ' αυτού λόγος για διαφορετική πορεία στην περίπτωση συγκατη-
 γορουμένων του. Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των περιστάσεων. Από την άλλη, η διαφοροποίηση στη με-
 ταχείριση πρέπει να είναι ανάλογη προς τη φύση και τη
 15 σημασία των διαφορετικών παραγόντων που εντοπίζο-
 νται.

Καταλήγουμε πως, ανεξάρτητα από το ό,τι θα ήταν εύ-
 λογα επιτρεπτό να επιβληθεί ποινή άμεσης φυλάκισης σε
 υπόθεση αυτής της φύσης, με δεδομένη την απόφαση για
 20 την αναστολή της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε στους δύο από τους συνενόχους, η άμεση φυλάκιση του
 εφεσείοντα θα έπρεπε να είχε αποφευχθεί προς χάριν της
 αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Για τους πιο πάνω λόγους η έφεση επιτυγχάνει. Η εκτέ-
 λεση των ποινών φυλάκισης που επιβλήθηκαν στον εφε-
 σείοντα αναστέλλονται υπό τους όρους κάτω από τους
 25 οποίους ανεστάλησαν οι ποινές φυλάκισης των συνενό-
 χων του.

Η έφεση επιτυγχάνει.